

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧЕСКИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра экологического и аграрного права

ЛОСЕНКО

Илья Юрьевич

**Ответственность за нарушение законодательства о животном
мире**

Дипломная работа

Научный руководитель:
кандидат юридических наук, доцент
Жлоба Альберт Анатольевич

Допущена к защите:

« ___ » _____ 2021 г.

Зав. кафедрой экологического и аграрного права

доктор юридических наук, профессор Т. И. Макарова

Минск, 2021

ОГЛАВЛЕНИЕ

РЕФЕРАТ	3
РЭФЕРАТ	4
SUMMARY	5
ВВЕДЕНИЕ	6
ГЛАВА 1 ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА НАРУШЕНИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА О ЖИВОТНОМ МИРЕ	8
ГЛАВА 2 ВИДЫ ОТВЕТСТВЕННОСТИ, ПРИМЕНЯЕМЫЕ ЗА НАРУШЕНИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА О ЖИВОТНОМ МИРЕ	24
2.1 Административная ответственность за нарушение законодательства о животном мире	24
2.2 Уголовная ответственность за нарушение законодательства о животном мире	31
2.3 Гражданско-правовая ответственность за нарушение законодательства о животном мире	47
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	58
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ	63

РЕФЕРАТ

Объём работы: 67 страниц, 57 использованных источников.

Ключевые слова: ЖИВОТНЫЙ МИР, ЭКОЛОГО-ПРАВОВАЯ ОТВЕСТСВЕННОСТЬ, АДМИНИСТРАТИВНАЯ, ГРАЖДАНСКАЯ, УГОЛОВНАЯ ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ЗА НАРУШЕНИЕ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА О ЖИВОТНОМ МИРЕ.

Объект исследования: общественные отношения, складывающиеся в процессе правового регулирования ответственности, за нарушение законодательства о животном мире

Цель работы: системный анализ правового понятия животного мира, эколого-правовой ответственности, комплексное рассмотрение действующего законодательства Республики Беларусь, регулирующее ответственность за нарушение законодательства о животном мире на предмет наличия в нём недостатков, выработка предложений по развитию законодательства о животном мире.

Методология исследования: общенаучные методы (диалектический, формально-логический; дедукции и индукции; описательный; системного анализа) и специальные юридические методы (сравнительно-правовой, формально-юридический).

Научная новизна исследования: В дипломной работе предпринята попытка проанализировать правовое регулирование институтов административной, уголовной, гражданско-правовой ответственности за нарушение законодательства о животном мире в Республике Беларусь., что позволило автору сделать теоретические выводы и практические рекомендации. В частности, были сделаны выводы о разновидностях диспозиций в статьях Уголовного кодекса, регулирующих ответственность за нарушение законодательства о животном мире. Также на основе теоретического анализа, была дана практическая рекомендация по включению в проект Экологического кодекса положения о возмещении вреда юридическим лицам, в результате ухудшения окружающей среды, в частности животного мира. Исследование, проделанное автором, позволило закрепить положение, что гражданско-правовую ответственность, выражающуюся в возмещении вреда, причиненному животному миру не стоит выделять в отдельный вид ответственности. Полученные в ходе исследования результаты, могут быть использованы для дальнейшего изучения тематики и использования их в правоприменительной практике.

Дипломная работа является самостоятельно выполненным исследованием.

РЭФЕРАТ

Аб'ём працы: 67 старонкі, 57 выкарыстаных крыніц.

Ключавыя словы: жывёльны свет, экалага-прававая ОТВЕСТСВЕННОСТЬ, адміністрацыйная, грамадзянская, крымінальная адказнасць за парушэнне заканадаўства аб жывёльным свеце.

Аб'ект даследавання: грамадскія адносіны, якія складваюцца ў працэсе прававога рэгулявання адказнасці, за парушэнне заканадаўства аб жывёльным свеце

Мэта працы: сістэмны аналіз прававога паняцці жывёльнага свету, экалага-прававой адказнасці, комплекснае разгляд дзеючага заканадаўства Рэспублікі Беларусь, якое рэгулюе адказнасць за парушэнне заканадаўства аб жывёльным свеце на прадмет наяўнасці ў ім недахопаў, выпрацоўка прапаноў па развіццю заканадаўства аб жывельным свеце.

Метадалогія даследавання: агульнанавуковыя метады (дыялектычны, фармальна-лагічны; дэдукцыі і індукцыі; апісальны; сістэмнага аналізу) і спецыяльныя Юрыдычныя метады (параўнальна-прававой, фармальна-юрыдычны).

Навуковая навізна даследавання: У дыпломнай працы зроблена спроба прааналізаваць прававое рэгуляванне інстытутаў адміністрацыйнай, крымінальнай, грамадзянска-прававой адказнасці за парушэнне заканадаўства аб жывёльным свеце ў Рэспубліцы Беларусь., што дазволіла аўтару зрабіць тэарэтычныя высновы і практычныя рэкамендацыі. У прыватнасці, былі зроблены высновы аб разнавіднасцях дыспазіцыю ў артыкулах Крымінальнага кодэкса, якія рэгулююць адказнасць за парушэнне заканадаўства аб жывельным свеце. Таксама на аснове тэарэтычнага аналізу, была дадзена практычная рэкамендацыя п ўключэння ў праект Экалагічнага кодэкса Палажэння аб кампенсацыі шкоды юрыдычным асобам, у выніку пагаршэння навакольнага асяроддзя, у прыватнасці жывёльнага свету. Даследаванне, праведзенае аўтарам, дазволіла замацаваць становішча, што грамадзянска-прававую адказнасць, якая выяўляецца ў кампенсацыі шкоды, прычыненай жывёле свеце не варта вылучаць у асобны від адказнасці. Атрыманыя ў ходзе даследавання вынікі, могуць быць выкарыстаны для далейшага вывучэння тэматыкі і выкарыстання іх у правапрымяняльнай практыцы.

Дыпломная праца з'яўляецца самастойна выкананым даследаваннем.

SUMMARY

Scope of work: 67 pages, 57 sources used

Keywords: ANIMAL WORLD, ECOLOGICAL AND LEGAL RESPONSIBILITY, ADMINISTRATIVE, CIVIL, CRIMINAL LIABILITY FOR VIOLATION OF THE LEGISLATION ON THE ANIMAL WORLD.

Object of research: social relations that develop in the process of legal regulation of responsibility for violation of the legislation on the animal world

The purpose of the work: a systematic analysis of the legal concept of the animal world, environmental and legal responsibility, a comprehensive review of the current legislation of the Republic of Belarus, regulating liability for violations of the legislation on the animal world for the presence of shortcomings in it, development of proposals for the development of legislation on the animal world.

Research methodology: general scientific methods (dialectical, formal-logical; deduction and induction; descriptive; system analysis) and special legal methods (comparative-legal, formal-legal).

Scientific novelty of the research: In the thesis, an attempt is made to analyze the legal regulation of the institutions of administrative, criminal, and civil liability for violations of the legislation on the animal world in the Republic of Belarus, which allowed the author to draw theoretical conclusions and practical recommendations. In particular, conclusions were drawn about the types of dispositions in the articles of the Criminal Code regulating liability for violations of the legislation on the animal world. Also, based on the theoretical analysis, a practical recommendation was made to include in the draft Environmental Code a provision on compensation for damage to legal entities as a result of environmental degradation, in particular wildlife. The research done by the author allowed us to consolidate the position that civil liability, which is expressed in compensation for damage caused to the animal world, should not be separated into a separate type of liability. The results obtained in the course of the study can be used for further study of the topic and their use in law enforcement practice.

The thesis is a self-completed study.